

7/9/2015

Taiteilijan sopimus-, vastuu- ja verokysymykset

Anna Nousiainen
Lakimies
Suomen Taiteilijaseura
Kuinka elää kuvataiteella -hanke

7/9/2015

Julkisen taiteen tilaustyössä

... ja muutoinkin toimittaessa taloudellisen vaihdannan tilanteissa muiden osapuolten kanssa, on vastattava kysymyksiin

- Kenen tai minkä kanssa järjestän toimenpiteet aiottuun lopputulokseen pääsemiseksi – sopimus
- Mitä eri tahot ottavat suorittaakseen ja/tai miten korvataan, jos lopputulos ei vastaa tarkoitettua – vastuu
- Mitä tästä vaihdannasta kuuluu julkiselle vallalle – verotus

7/9/2015

Sopimus

Toimi, jolla luodaan oikeuksia ja velvollisuuksia siihen osallisille

- Sitoutuminen, sitovuus “Pacta sunt servanda”
- Osalliset – ne, joihin sopimuksen vastuut ja oikeudet kohdistuvat
- Sopimuksen täyttämismvastuu - sopimusrikkomus
- Sopimusten perustuslaki on laki varallisuus- ja oikeudellisista oikeustoimista (228/1929)
- Se säätelee 1) sopimuksen syntymistä tarjouksen ja vastauksen kokonaisuutena ja 2) pätevyyttä sekä tilanteita, joissa sopimus on pätemätön

7/9/2015

Sopimus

Sopimuksen syntyminen edellyttää yhteisymmärrystä.

- Ellei kaikista niin vähintäänkin olennaisista seikoista
- Myös tyhjä kohta tai rastin puuttuminen on sopimus
- Allekirjoituksella osoittaa hyväksymisensä ja sitoutumisensa koko sisältöön
- Epäselvyyksiin ja epämääräisyyksiin saa pyytää selitystä, jopa parempaa sanamuotoa

7/9/2015

Vakiosopimus

- Tarkoittaa sopimusta, jonka ehdot tai osan ehdoista on toinen osapuoli laatinut valmiiksi
- Tarkoitus käyttää muissakin vastaavissa tilanteissa kuin käsillä olevassa sopimussuhteessa
- Vakiosopimuksen ehtoihin on syytä kiinnittää huomiota, niistä voi neuvotella samalla tavalla kuin yhdessä laadittavassa sopimuksessa.
- Mahdollisessa riitatilanteessa ehtojen laatimiseen ja laatijaan kiinnitetään huomiota.

7/9/2015

Hyvä sopimus

- Nyrkkisäännöt pätevät niin yksilöllisesti laaditun kuin vakiosopimuksen kohdalla:
- Jättää vähän tulkinnanvaraa
- Sisältää sovitut menettelytavat olennaisista kysymyksistä
- Varautuu muuttuviin tilanteisiin ja yllättäviin käännteisiin
- Kirjallinen: ei pätevyuden takia (muotovapaus – sitovuus), vaan vetoamisen helpottamisen, muistin epäluotettavuuden ja tilanteiden elämisen takia

7/9/2015

Tarjous

Tarjous tähtää sopimuksen aikaansaamiseen.

Tarjous, sen jälkeen kun on tehty, sitoo tekijäänsä.

Ei sido kuitenkaan ikuisesti, vaan vastattava kohtuullisessa ajassa.

Kun tarjous on hylätty, se raukeaa.

7/9/2015

Sovittavia kohtia voivat olla

1. Sopimuksen osapuolet (nimi, paikkakunta, y-tunnus jne.)	2. Johdanto: tehtävän, projektin, työvaiheiden tms. yleisesittely	3. Sopimuksen kohde: taideteos	4. Tilaajan ohjeet, oikeudet ja	5. Taiteilijan oikeudet ja riippuvuus	6. Noudatettavat toimintaperiaatteet	7. Vastuut, vastuunrajoitukset	8. Vakuudet	9. Yleiset ja yksilölliset sopimusehdot	10. Toimitusaika	11. Muut aikataulut	12. Tilaajan/rakennuttajan toimista?	13. Hinta (alv-kysymys)	14. Indeksitarkistus	15. Maksuehdot	16. Ennakonperintä	17. Eräpäivä, viivästyskorko

7/9/2015

... jatkuu

. Mahdolliset lisätyöt	muuttaminen	purkaminen
19. Vakuutukset	25. Sovellettava laki	30. Vahingonkorvaus
20. Omistusoikeudet ja oikeudet muuhun materiaaliin	26. Oikeustiet ja oikeuspaikka	31. Sopimuksen päiväys
21. Tekijänoikeudet	27. Sopimuksen liitteet, esim.	32. Allekirjoittajat ja allekirjoitukset
22. Sopimuksen siirtäminen	piirustukset	<i>Teoksen elinkaari?</i>
23. Force majeure -lauseke	28. Sopimuksen voimassaoloaika	<i>Huoltosopimus!</i>
24. Sopimuksen	29. Sopimuksen irtisanominen ja	

7/9/2015

Vastuu

Sopimusvastuu tai ”sopimuksenulkoisen vastuu”

Sopimusvastuu = sopimukseen sitoutunut vastaa sen täyttämistä. Sopimusrikkomuksesta seuraa 1)

täyttämismääräyksiä 2) korvausvelvollisuus

Tähän voi ja on syytä varautua sopimuksessa sakko- tai vastaavien määräysten suoritushäiriöiden varalta.

Sopimuksenulkoisen vastuu tarkoittaa toisilleen tuntemattomien osapuolten vastuuta vahingoista. Sitä säännellään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

7/9/2015

Vastuu tarkoittaa siis usein rahaa

Toki sopimusvastuu parhaimmassa tapauksessa sopimuksen mukaista luontoissuoritusta.

Vastuun kysymykset kuitenkin usein tulevat ajankohtaisiksi silloin, kun jotakin on mennyt pieleen ja vahinkoa on syntynyt. Korvausvastuu on syntyneen vahingon määräinen.

Henkilö- ja esinevahinko sekä tietyin edellytyksin puhdas varallisuusvahinko.

7/9/2015

Vakuutuksen varautuminen

Sopimuksenteossa vastuita jaettaessa tai riitatilanteessa niitä tulkittaessa on usein merkitystä sillä, kenellä on (ollut) mahdollisuus vakuutuksen varautua vahinkoihin.

Kuljetus- ja näyttelyvakuutukset
Liiketoiminnan vakuutukset
Yksityishenkilön vakuutukset

7/9/2015

Ammattitaiteilijan verotus

Taiteilijan toimintaan sovellettavan verolain valinta – elinkeinoverolaki
vai tuloverolaki?

Yrittäjä- vai palkansaaja-asema?

Elinkeino- tai tuloverolaki

Ammattitaiteilijan vero-ohjeet <http://artists.fi/taiteilijalle/verotus/>

Huomaa tulonhankkimisvähennykset, tositteiden
säilyttämisvelvollisuus, apurahojen ja kilpailupalkintojen verottomuus /
verollisuus.

7/9/2015

Arvonlisäverotus

Alv-velvolliseksi täytyy hakeutua, jos liiketoiminta on volyymiltaan muuta kuin vähäistä AVL:n (1501/1993) 3 §:n mielessä – raja-arvo vuotuiselle liikevaihdolle 8.500 (1.1.2016 alkaen 10.000) EUR.

ALV-numero muotoa FI+y-tunnus = elinkeinotoimintayksikön id.

Alv-velvollinen saa vastaavasti vähentää omista ostoistaan alvit verotuksessa.

Lisää kirjanpidon, kuittien hallinnan ja muun seurannan määrää – alv-velvollisen kannattaa harkita kirjanpitäjän palveluita.

7/9/2015

Arvonlisäverokannat

Alennetun kannan piirissä

- Taide-esineen myynti taiteilijan omissa nimissä ja lukuun alv. 10 %
- Välitys on myyntiä taiteilijan nimissä ja lukuun
- Taidenäyttelyn pääsymaksut alv. 10 %
- Taide-esineen määritelmä EI SIS. esim. mediataidetta

Normaalikannan piirissä

- Taide-esineen myynti komissiokauppana alv. 24 %
- Muun kuin taide-esineen myynti alv. 24 %

Kiitos kuulijoille!

Anna Nousiainen

Lakimies

anna.nousiainen@artists.fi

p. 050 434 4280

Kuinka elää kuvataiteella

Suomen Taiteilijaseura

Iso Roobertinkatu 3-5 A 22

00120 Helsinki

www.artists.fi